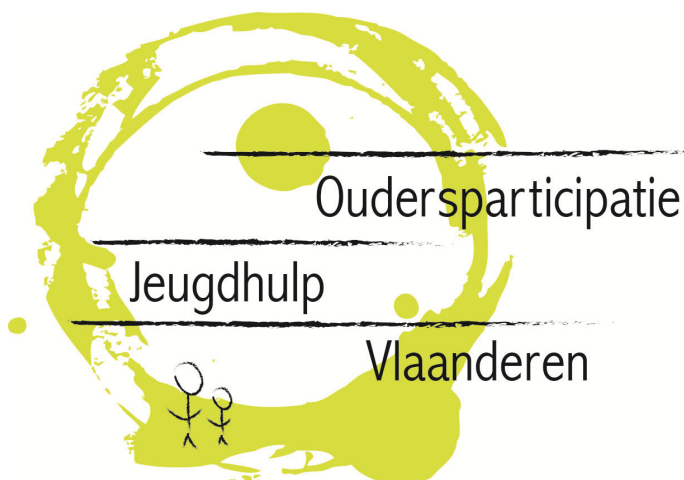

De vzw Oudersparticipatie staat voor een werking die gelooft dat ouders een prominentere plaats moeten krijgen in de jeugdhulp. Het invullen van ‘**participatieve hulpverlening**’ gebeurt daarom samen met ouders en de boodschap die hieruit klinkt, brengen we in op het overleg met professionelen en het beleid.

Dit niet alleen om een meer participatieve hulpverlening te realiseren, ook om de **positie en betrokkenheid van ouders** te versterken **in functie van een betere hulp aan jongeren**.

Ons **doel** is om **ouders** te bevragen over hun ervaring met de jeugdhulp in Vlaanderen, vooral over hoe zij 'participatie' invullen en wat hun noden en verwachtingen hieromtrent zijn.

Het **doel** van het **netwerk** is dialoog, een gesprek tussen ouders, professionelen en beleid op basis van wat ouders inbrengen.

"Hoofdrede voor het uitnodigen van ouders is het voornemen niet meer 'in de plaats van ouders' te spreken over participatie van ouders, maar mét de ouders een gesprek te beginnen over de punten die zij hierin van belang vinden."

Onze basisopdrachten situeren zich rond:

- bevragen van ouders over hun ervaring en hoe zij participatie invullen
- inbrengen van de standpunten van ouders naar voorzieningen in de jeugdhulp
- adviseren van het beleid en belangenbehartiging op basis van het rechtstreekse gesprek met ouders van jongeren in de jeugdhulp

Het concept waarop de Vlaamse vzw gegroeid is, werd voor het eerst omschreven op vraag van het Vlaams Agentschap Jongerenwelzijn in “Award Jeugdzorg 2007: het werken met ouders, netwerkontwikkeling, participatie en draagkrachtversterking binnen de Bijzondere Jeugdbijstand. Draaiboek van vzw Roppov.” (zie website)

De opdracht omschrijving is terug te vinden in de vzw statuten zoals verschenen in het Belgisch staatsblad op 18 november 2015 (zie website).

Deze opdrachten werden bekrachtigd in het schrijven van minister Jo Vandeurzen:

“Ministerieel besluit tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2015 aan vzw Oudersparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen voor de werking ‘participatie van ouders van kinderen en jongeren in de jeugdhulp’ **Art. 2.§ 2**. De opdracht heeft als doel:

- * Het ontwikkelen, stimuleren en steunen van initiatieven die gericht zijn op het vergroten en het verbeteren van de participatie van ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken die hulp- of dienstverlening genieten, aangeboden door erkende jeugdhulpvoorzieningen. Het behartigt de belangen van ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken en het realiseert hun vertegenwoordiging ten aanzien van het beleid.
- * Methodieken van ouderparticipatie ingang te laten vinden op alle niveaus, zowel beleidsmatig als op niveau van de organisatie, voorzieningen en medewerkers van de hulpverlening.
- * Mee te werken aan de uitbouw van een cliëntenforum.”

Verdere concretisering van de opdrachten werd samen met de jongerenwerking ‘vzw Cachet’ uitgewerkt in de concepttekst “Gemeenschappelijke standpunten omtrent het uitbouwen van cliëntorganisaties als noodzakelijke voorwaarde voor een cliëntenforum in de Jeugdhulp.” (december 2014) (zie website).

De richtlijnen die onze aanpak vorm geven:

Opdracht naar de ouders:

- * Ouders hebben in onze werking de bovenhand op **inhoudelijk** vlak.
- * Ouders komen samen in **oudergroepen** ter bespreking van thema's uit de jeugdhulp. Het doel en de spelregels in deze oudergroepen, worden door de provinciaal verantwoordelijke kenbaar gemaakt.
- * Teksten, adviezen, getuigenissen, standpunten van ouders, geschreven vanuit hun ervaring, noemen we **bronmateriaal** omdat het de basis vormt voor standpuntbepaling bij vragen naar advies vanuit professionelen of beleid.
- * Het bronmateriaal dat ter beschikking is bij de vzw, wordt steeds ter **nazicht** voorgelegd aan ouders alvorens publiek gebruik toegestaan wordt.
- * Het bronmateriaal bevat zowel **getuigenissen** (die individueel zijn) als meer algemeen **gedragen** standpunten van ouders.

Oudergroepen:

- * In de oudergroepen brengen we ouders in de eerste plaats samen vanuit hun ervaring als ouder van een jongere in de jeugdhulp in Vlaanderen. Hun ervaring met het aanbod is de start van het gesprek. Daarnaast kunnen deze bijeenkomsten een zeker effect hebben op het eigen dossier, ouders wisselen immers informatie en steun. Toch ligt de zelfzorg of de informatieve taak niet in onze opdracht. De medewerkers moeten steeds op zoek gaan naar een zo breed mogelijk gedragen standpunt omtrent algemene thema's uit het hulpverleningsaanbod en de positie van ouders hierbinnen.
- * Ook klachten kunnen we zeker niet behandelen. Informeren is nodig, zelf bemiddelen kan niet. Individuele dossiers en klachten vallen niet onder onze bevoegdheid. Toch is het zinvol een overzicht te houden op het aantal klachten dat binnenkomt en waarover deze handelen. Ook hier krijg je een beeld van waar de hiaten zitten in het aanbod op Vlaams niveau.

Opdracht naar professionelen:

- * In eerste instantie bieden we vanuit onze opdracht een **forum** aan waar professionelen met ouders in **dialoog** kunnen gaan over hulpverlenethema's en de ervaringen die ouders hebben met de jeugdhulp.
- * **Advisering** aan professionelen en beleid gebeurt steeds vanuit een **wij-verhaal**, bij voorkeur in **duo** (ouder+ondersteuner) en op basis van het in de vzw werking beschikbare bronmateriaal.
- * **Externe** vragen worden behandeld op basis van de input van ouders. Deze input kan zowel verkregen worden via rechtstreekse bevraging als vanuit het beschikbare bronmateriaal.

Naast het eigen aanbod kunnen diensten op allerlei manieren een beroep doen op ons.

Procesbegeleiding:

Ieder van de regionale medewerkers is een procesbegeleider voor de professionelen binnen het eigen netwerk. Hulpverleners worden in de eerste plaats verzocht hierbij aan te sluiten. Vragen naar procesbegeleiding die niet via de werkgroepen kunnen, zullen behandeld worden afhankelijk van de nodige tijdsinvestering en kosten. Een procesbegeleiding is steeds beperkt in tijd, kan met of zonder de medewerking van ouders en in ieder geval worden uren en vervoersonkosten door de vrager gedragen.

Consult:

We spreken over consult wanneer we ingaan op een beperkte vraag rond een thema waarover wij expertise in huis hebben. Een consult is een specifieke vraag die buiten onze normale opdracht of buiten ons normaal netwerk valt. Consult is kort, gespecificeerd, met een duidelijk einddoel en resultaat waar we graag feed-back over krijgen. Voor consult vragen we vergoeding van uren en vervoersonkosten.

Advies:

Is een kort advies op vraag rond een thema dat van belang is voor ouders of ifv participatief werken. Een advies vraagt naar dialoog, in die zin vragen we steeds feed-back rond het ingebrachte advies. Advies geven kan op verschillende manieren: door verwijzing naar bronmateriaal, telefonisch of per mail, live met of zonder ouders.

Vorming:

Naast de vormingen die we aanbieden vanuit onze opdracht, krijgen we regelmatig vragen naar vorming van externen zoals diensten buiten BJB of scholen. Als deze vraag past binnen onze expertise, doelstelling en tijdsbestek kunnen we daarop ingaan mits vergoeding.

Schouders:

Dit tijdschrift wordt gemaakt vanuit een redactieraad die bestaat uit ouders van de verschillende ouderwerkings. De artikels kunnen door iedereen aangebracht worden. Het tijdschrift heeft de bedoeling aan professionelen een inkijk te bieden op de standpunten van ouders rond actuele thema's. De redactieraad heeft eindbeslissing rond thema en artikelkeuze.

De website:

Naast informatie over de werking, bieden we op de website ook bronmateriaal dat vrij beschikbaar is. Dit bronmateriaal verzamelt ervaringen en standpunten van ouders met ervaring in de jeugdhulp.

We kunnen niet ingaan op vragen uit andere sectoren die een langdurige inzet vereisen en waar de resultaatsgerichtheid onduidelijk blijft.

Hier kan men verwijzen naar het eigen netwerk:

- ouders kunnen aansluiten bij bestaande oudergroepen,
- hulpverleners bij de fora waar professionelen uitgenodigd worden.
- Daarnaast kan Schouders steeds gebruikt worden als forum voor artikels van ouders met ervaring in de intersectorale jeugdhulp.

Natuurlijk kunnen tijdelijke samenwerkingen steeds opgezet worden indien het een voor ouders belangrijk thema betreft.

Belangrijke vragen alvorens in te gaan op voorstellen van externen:

- Ligt dit binnen onze opdracht of binnen onze expertise?
- Vinden ouders dit belangrijk en is er mogelijkheid tot bevraging van ouders of beschikbaar bronmateriaal?
- Is duidelijk voor ons wat de vraag is en is er bereidheid tot luisteren naar wat vanuit onze werking belangrijk is?
- Heeft men aandacht voor resultaten uit de samenwerking?
- Zal er mee gezocht worden naar hoe met de adviezen/resultaat verder gewerkt wordt.

Opdracht naar het beleid:

* Alle vragen vanuit het beleid en de deelname aan **beleidsfora**, worden gebundeld bij de coördinator. Op die manier kunnen we de gedragenheid van de input naar het beleid beter garanderen.

* Voor **thematische** vragen kunnen we steeds beroep doen op wat vanuit de verschillende ouderwerkings aan bronmateriaal beschikbaar is.

* Bij voorkeur wordt in duo gewerkt ifv vertegenwoordigingstaken, **ouder+ondersteuner** (professioneel of andere ouder) maar steeds vertrekt men vanuit een voorbereiding die door meerdere ouders/provincies gedragen wordt. Een vraag wordt bij voorkeur voorgelegd in alle ouderwerkings, maar kan zich ook baseren op het beschikbare bronmateriaal.

- * Wanneer een ouder actief is in een werkgroep is het evident dat deze ondersteund wordt door **de regionaal verantwoordelijke**. Men kan evenwel ook beroep doen op medewerking uit een andere provincie en zeker inspiratie halen uit het bronmateriaal uit alle ouderwerkingen.
- * Wanneer een ouder samen met een professioneel uit onze werking actief is in een werkgroep op **Vlaams niveau**, is dit steeds met ondersteuning van de professioneel die ook deelneemt aan de werkgroep, doch ook in overleg met de coördinator. Op die manier kan de link met de ouders uit de andere provincies steeds behouden blijven.
- * De coördinator heeft de opdracht om een **kwaliteitsvolle** medewerking van ouders op beleidsniveau te bepleiten. Dit houdt in dat we bij voorkeur in duo werken, voldoende tijd krijgen voor voorbereiding en inzicht hebben in wat gebeurt met de resultaten.

Noodzakelijke voorwaarden hiervoor zijn: een goed timing, een verstaanbare agenda en verslag en een voorbereiding die meerdere ouders bereikt, als achterban voor de vertegenwoordigers die in een werkgroep zetelen. De voorbereiding gebeurt bij voorkeur in samenspraak met de verantwoordelijken van de werkgroep. Het is ook erg zinvol dat dezen aanwezig zijn bij de gesprekken met de achterban. Op die manier krijgen ze een unieke inkijk in de positie van hulpvrager. (cfr. aanpak bij de werkgroepen rond Nieuw Jeugdrecht Vlaanderen)

Organisatorisch:

- * De coördinator volgt samen met de raad van bestuur de inhoudelijke werking op.
- * De coördinator houdt overzicht op het beschikbare bronmateriaal en vragen vanuit het beleid.
- * De regionale denkgroepen bepalen samen met de ouders en de provinciaal verantwoordelijke de uitbouw (netwerk, aanpak en klemtonen) van de werking in de regio. Ze zijn een belangrijke schakel in functie van de bekendmaking van de werking en de verspreiding van aandachtspunten van ouders.